

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

7. märts 2013 *

Käibemaks — Direktiiv 77/388/EMÜ — Eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamise maksuvabastus — Ulatus — Tööandja pensioniskeemid

Kohtuasjas C-424/11,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel First-tier Tribunali (Tax Chamber) (Ühendkuningriik) 8. juuli 2011. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. augustil 2011, menetluses

Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd,

National Association of Pension Funds Ltd,

Ford Pension Fund Trustees Ltd,

Ford Salaried Pension Fund Trustees Ltd,

Ford Pension Scheme for Senior Staff Trustee Ltd

versus

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Tizzano, kohtunikud A. Borg Barthet, E. Levits, J.-J. Kasel ja M. Safjan (ettekandja),

kohtujurist: P. Cruz Villalón,

kohtusekretär: ametnik A. Impellizzeri,

arvestades kirjalikus menetluses ja 12. septembri 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

— Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd jt, esindaja: P. Lasok, QC, keda volitas *solicitor* A. Brown,

— Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: C. Murrell, keda abistas *barrister* R. Hill,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

— Euroopa Komisjon, esindajad: R. Lyal ja C. Soulay,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 23; edaspidi „kuues direktiiv“) artikli 13 B osa punkti d alapunkti 6 ja nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, lk 1), artikli 135 lõike 1 punkti g.
- 2 Taotlus on esitatud Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd jt ning Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customsi (edaspidi „Commissioners“) vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab viimaste keeldumist kohaldada Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd jt-le osutatud investeerimisfondide haldamise teenustele käibemaksuvabastust.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Kuues direktiiv tunnistati kehtetuks direktiiviga 2006/112, mis jõustus 1. jaanuaril 2007. Kuna põhikohtuasjas kõnealune periood hõlmab ajavahemikku 1. juulist 2004 kuni 30. juunini 2007, on põhikohtuasjas kohaldatavad mõlemad direktiivid.
- 4 Kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkt 6 ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punkt g on sõnastatud sisuliselt identselt. Nende sätete kohaselt vabastavad liikmesriigid käibemaksust „liikmesriikide määratletud eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamise“.

Ühendkuningriigi õigus

- 5 Direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punkt g oli põhikohtuasjas asjakohasel ajal rakendatud seaduse Value Added Tax Act 1994 (edaspidi „1994. aasta käibemaksuseadus“) 9. lisa 5. rühma punktidega 9 ja 10, mille kohaselt olid käibemaksust vabastatud:
 - „9. Trusti vormis loodud avatud investeerimisfondide [*authorised unit trust*, edaspidi „AUT“) või kinnisvarafondide haldamine;
 10. Avatud investeerimisühingu [*open-ended investment company*, edaspidi „OIEC“) vara haldamine.“
- 6 Võtmaks arvesse Euroopa Kohtu 28. juuni 2007. aasta otsuses kohtuasjas C-363/05: JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust ja The Association of Investment Trust Companies (EKL 2007, lk I-5517, edaspidi „kohtuotsus Claverhouse“) tehtud lahendit, laiendati määrusega Value Added Tax (Finance) (No. 2) Order 2008 alates 1. oktoobrist 2008 punktide 9 ja 10 kohaldamisala. Need punktid vabastavad nüüd maksust OIEC ja AUT tüüpi ühisinvesteeringusettevõtete haldamise ning selliste kinniste ühisinvesteeringusettevõtjate nagu *investment trust companies* haldamise.

7 1994. aasta käibemaksuseaduse 9. lisa 5. rühma märkus 6 näeb ette, et OIEC-d ja AUT-d on määratletud seaduses Financial Services and Markets Act 2000 (edaspidi „2000. aasta finantsteenuste ja -turgude seadus”).

8 Viimati nimetatud seaduse XVII osa sätestab artiklites 235–237 eelkõige järgmist:

„235.

Ühisinvesteeringusskeemid

1) Käesolevas osas tähendab „ühisinvesteeringusskeem” vara, sealhulgas raha suhtes sõlmitud kokkuleppeid, mille eesmärk või tulemus on see, et nendes kokkulepetes osalevatel isikutel võimaldatakse (kas vara või selle osa omanikuks saamise kaudu või muul viisil) olla selle vara omandamisest, valdamisest, haldamisest ja võõrandamisest saadava kasumi või tulu või sellest kasumist või tulust välja makstavate summade osaline või saaja.

2) Need kokkulepped peavad olema sellised, et osalevad isikud (edaspidi „osalejad”) ei juhi jooksvalt selle vara haldamist, olenemata sellest, kas neil on õigus nõuda endaga konsulteerimist või anda juhiseid.

3) Samuti peab nendel kokkulepetel olema kas üks järgmistest või mõlemad järgmised tunnused:

a) osalejate sissemaksed ja kasum või tulu, millest tehakse nendele väljamakseid, ühendatakse kogumiks [*pooled*];

b) vara hallatakse skeemi valitseja poolt või tema nimel kui tervikut.

[...]

236.

Avatud investeeringusühingud

(1) Käesolevas osas tähendab mõiste „avatud investeeringusühing” ühisinvesteeringusskeemi, mis vastab nii varaga seotud tingimusele kui ka investeeringuga seotud tingimusele.

(2) Varaga seotud tingimus seisneb selles, et vara tegelik kasusaaja, kes haldab või kelle nimel hallatakse seda vara, on juriidiline isik, kelle tegevuse eesmärk on tema rahaliste varade investimine selleks, et:

a) hajutada investeeringuriski; ja

b) võimaldada tema liikmetele kasu, mis tuleneb rahaliste varade haldamisest selle juriidilise isiku poolt või tema nimel.

[...]

237.

Muud mõisted

[...](3) Käesoleva osa tähenduses on:

authorised unit trust – avatud investeerimisfond, mis on saanud käesoleva seaduse tähenduses tegevusloa kehtiva loomäärusega paragrahvi 243 kohaselt;

„tegevusloa saanud avatud investeerimisühing” – paragrahviga 262 ette nähtud eeskirjade kohaselt asutatud juriidiline isik, kelle suhtes kehtib loomäärus nimetatud paragrahvi lõike 2 punkti 1 alusel kehtestatud eeskirjade kohaselt;

[...]”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 9 Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd (edaspidi „Wheels”) on *trustee* (fondivalitseja) fondis, milles on Ford Motor Company loodud tööandja pensioniskeemide varad investeringute huvides kogumiks ühendatud, et täita siseriiklikest õigusnormidest ja kollektiivlepingutest tulenevaid kohustusi.
- 10 Iga pensioniskeem näeb ette ühele endiste töötajate kategooriale pensioni väljamaksete tegemise, mis arvutatakse skeemiga liitunud liikmete viimase palga ja nende tööstaaži alusel. Töötamise ajal teevad skeemiga, mis on kõikidele töötajatele avatud, kuid mitte kohustuslik, liitunud isikud kindlaksmääratud summas sissemaksid, mis peetakse kinni nende palgast. Tööandja tasub ka sissemaksed summas, mis on piisavad, et tagada pensioni maksmiseks vajamineva osa rahastamine.
- 11 Asjassepuutuval ajavahemikul osutas Capital International Limited Wheelsile fondivalitsemise teenuseid. Vastavalt Ühendkuningriigi käibemaksu käsitlevatele õigusnormidele lisas esimesena nimetatud äriühing Wheelsile osutatud teenustele käibemaksu, mille ta kandis hiljem üle Commissionersile.
- 12 2007. aasta septembris, s.o. pärast eespool viidatud kohtuotsuse Claverhouse tegemist, taotles Capital International Limited Commissionersilt osutatud fondivalitsemise teenustelt tasutud käibemaksu tagastamist, väites, et need teenused kuuluvad sõltuvalt asjassepuutuvast ajavahemikust kas direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punktis g või kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 6 sätestatud maksuvabastuse kohaldamisalasse.
- 13 Commissioners otsustas 2. jaanuaril 2008 tehtud otsusega jätta selle taotluse rahuldamata. Selle peale esitas Wheels kaebuse First-tier Tribunalile (Tax Chamber). Kuigi eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul kujutavad Wheelsile osutatud teenused endast „haldamist” kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 6 ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punktis g sätestatud maksuvabastuse mõttes, ei ole selge, kas Wheelsile kuuluvaid fonde võib liigitada eriotstarbelisteks investeerimisfondideks nimetatud maksuvabastuse mõttes.

14 Neil asjaoludel otsustas First-tier Tribunal (Tax Chamber) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 6 ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punktis g kasutatud mõiste „eriotstarbelised investeerimisfondid” saab oma tähendussisus hõlmata: i) tööandja loodud tööandja pensioniskeemi, mille eesmärk on võimaldada töötajatele pensioni väljamakseid ja/või ii) lepingulist investeerimisfondi, milles mitme sellise pensioniskeemi varad investeerimise eesmärgil ühendatakse, kui kõnealuste pensioniskeemide puhul:

- a) on liikmele tehtavad pensioni väljamaksed skeemi loomise õigusdokumentides ette kindlaks määratud (tuginedes valemile, mis põhineb liikme tööstaaži pikkusel tööandja juures ja liikme töötasul) ja ei olene skeemi varade väärtusest;
- b) on tööandja kohustatud tegema skeemi sissemakseid;
- c) võivad skeemis osaleda ja selle kohaselt väljamakseid saada ainult asjaomase tööandja töötajad (skeemis osalejale viidatakse edaspidi kui „liikmele”);
- d) on töötajal vabadus valida, kas astuda liikmeks või mitte;
- e) on liikmeks olev töötaja harilikult kohustatud tegema skeemi sissemakseid, mis vastavad protsentuaalsele osale tema töötasust;
- f) ühendab skeemi fondivalitseja tööandja ja liikmete sissemaksed kogumiks ja investeerib need (harilikult väärtpaberitesse), et luua fond, millest tehakse liikmetele skeemis ette nähtud väljamakseid;
- g) kui skeemi varad on suuremad sellest, mida on vaja skeemis ette nähtud väljamaksete rahastamiseks, võib skeemi fondivalitseja ja/või tööandja kooskõlas skeemi tingimustega ja siseriiklike õigusnormidega teha ühe või mitu järgmist toimingut: i) vähendada tööandja sissemakseid; ii) kanda väljamaksetest üle jääva summa täielikult või osaliselt üle tööandjale; või iii) suurendada skeemi väljamakseid liikmetele;
- h) kui skeemi varad on väiksemad sellest, mida on vaja skeemis ette nähtud väljamaksete rahastamiseks, on tööandja harilikult kohustatud selle puudujäägi korvama ning kui ta seda ei tee või ei suuda, vähendatakse väljamakseid liikmetele;
- i) võimaldab skeem liikmetel teha vabatahtlikke lisisissemakseid, mis ei jää skeemi valdusse, vaid kantakse üle kolmandale isikule investeerimiseks ja tehtud investeeringute tulemustel põhinevate lisaväljamaksete tegemiseks (seesugused kokkulepped ei ole käibemaksuga maksustatavad);
- j) on liikmetel õigus kanda skeemi kogunenud väljamaksete summa (mille hindamisel lähtutakse nende väljamaksete kindlustusstatistilisest väärtusest ülekandmise ajal) üle teistesse pensioniskeemidesse;
- k) ei käsitle liikmesriik tööandja ja liikmete sissemakseid tulumaksuga maksustamisel kui liikmete tulu;
- l) käsitleb liikmesriik pensioni väljamakseid, mida liikmed skeemi kohaselt saavad, tulumaksuga maksustamisel kui liikmete tulu; ja
- m) kannab skeemi haldamise kulud tööandja, mitte skeemi liikmed?

2. Arvestades kuuenda direktiivi artikli [13 B osa punkti d alapunktis 6] ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punktis g sätestatud maksuvabastuse eesmärki, neutraalse maksustamise põhimõtet ja eespool esimeses küsimuses kirjeldatud asjaolusid:
- a) Kas liikmesriik võib siseriiklikus õiguses määratleda mõiste „eriotstarbelised investeerimisfondid” tähendussisusse kuuluvad fondid nii, et need ei hõlma esimeses küsimuses viidatud liiki fonde, kuid hõlmavad ühisinvesteeringusettevõtjaid, mis vastavad [nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiivi 85/611/EÜ avatud investeerimisfonde (UCITS) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 375, lk 3; ELT eriväljaanne 06/01, lk 139) (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. jaanuari 2002. aasta direktiiviga 2001/108/EÜ (EÜT L 41, lk 35; ELT eriväljaanne 06/04, lk 302; edaspidi „UCITS direktiiv”)) määratlusele]?
 - b) Mil määral (kui üldse) on selles, kas eespool esimeses küsimuses viidatud liiki fondi tuleb liikmesriigi siseriiklikus õiguses pidada „eriotstarbeliseks investeerimisfondiks” või mitte, olulised:
 - selle fondi tunnused (mida on kirjeldatud eespool esimeses küsimuses);
 - see, mil määral on see fond „sarnane ja seetõttu konkurents” teiste investeerimisvahenditega, mida liikmesriik juba käsitleb kui „eriotstarbelisi investeerimisfonde”?
3. Kui teise küsimuse punkti b alapunktile 2 antava vastuse kohaselt on oluline tuvastada, mil määral on fond „sarnane ja seetõttu konkurents” teiste investeerimisvahenditega, mida liikmesriik juba käsitleb kui „eriotstarbelisi investeerimisfonde”, siis kas kõnealuse fondi ja selliste teiste investeerimisvahendite vahelise „konkurentsi” olemasolu või ulatust on vaja kaaluda „sarnasuse” küsimusest eraldi?”

Eelotsuse küsimused

- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib sisuliselt seda, kas ja millistel tingimustel tööandja pensioniskeemide varad ja investeerimisfondid, millesse need on kogutud, kuuluvad kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 6 ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punktis g sätestatud mõiste „eriotstarbeline investeerimisfond” alla.
- 16 Kõigepealt tuleb meenutada, et kuigi väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 6 ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punktis g ette nähtud maksuvabastused liidu õiguse autonoomsed mõisted ning neile tuleb seetõttu ka anda ühine määratlus, mille eesmärk on välistada käibemaksusüsteemi liikmesriigiti erinev kohaldamine, nii et liikmesriigid ei saa muuta nende sisu, ei ole see siiski nii juhul, kui seadusandja on jätnud maksuvabastuse teatud tingimuste määramise nende liikmesriikide hooleks (vt selle kohta 4. mai 2006. aasta otsus kohtuasjas C-169/04: Abbey National, EKL 2006, lk I-4027, punktid 38 ja 39, ning eespool viidatud kohtuotsus Claverhouse, punktid 19 ja 20). Seega annavad need sätted liikmesriikidele õiguse määratleda siseriiklikus õiguses fondid, mis vastavad „eriotstarbelise investeerimisfondi” mõistele (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused Abbey National, punktid 40 ja 41, ja Claverhouse, punkt 43).
- 17 Liikmesriikidele antud määramisõigus on siiski piiratud liidu seadusandja kasutatavate maksuvabastuse tingimuste rikkumise keeluga (vt eespool viidatud kohtuotsus Claverhouse, punkt 21). Liikmesriigil ei ole õigust valida, pööramata tähelepanu eriotstarbeliste investeerimisfondide tingimustele, konkreetseid fonde, mille suhtes kohaldatakse maksuvabastust, ja neid, mille suhtes seda

ei kohaldata. Nimetatud sätted ei anna talle seega pädevust määratleda siseriiklikus õiguses fonde, mis vastavad mõistele „eriotstarbeline investeerimisfond” (vt eespool viidatud kohtuotsus Claverhouse, punktid 41–43).

- 18 Liikmesriikidele antud õigust määratleda mõiste „eriotstarbeline investeerimisfond” tuleb teostada, järgides kuuenda direktiivi ja direktiivi 2006/112 kohaseid eesmärgi ja neutraalse maksustamise põhimõtet, mis on ühise käibemaksusüsteemi lahutamatu osa (vt eespool viidatud kohtuotsus Claverhouse, punktid 22 ja 43).
- 19 Selles osas tuleb märkida, et esiteks on eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamisega seotud tehingute maksuvabastuse eesmärk eelkõige lihtsustada investorite jaoks investeerimisfondide abil investeerimist, jättes käibemaksuga seotud kulud kõrvale ning tagades, et ühine käibemaksusüsteem oleks väärtpaberitesse otse tehtavate investeeringute ja investeerimisfondide kaudu tehtavate investeeringute vahelise valiku tegemisel maksualaselt neutraalne (vt eespool viidatud kohtuotsused Abbey National, punkt 62, ja Claverhouse, punkt 45).
- 20 Teiseks, mis puudutab neutraalse maksustamise põhimõtet, siis on selle põhimõttega vastuolus see, kui käibemaksuga maksustamisel koheldakse samalaadseid tehinguid tegevaid ettevõtjaid erinevalt (vt selle kohta 16. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-382/02: Cimber Air, EKL 2004, lk I-8379, punktid 23 ja 24; 8. detsembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-280/04: Jyske Finans, EKL 2005, lk I-10683, punkt 39, ja eespool viidatud kohtuotsused Abbey National, punkt 56, ja Claverhouse, punkt 29).
- 21 Lisaks tuleb märkida, et selle põhimõtte kohaselt ei ole nõutav, et tehingud oleks identsed. Nimelt tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et nimetatud põhimõttega oleks vastuolus omavahel konkureerivate sarnaste teenuste osutamise erinev kohtlemine käibemaksu seisukohast (vt eelkõige 23. oktoobri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-109/02: komisjon vs. Saksamaa, EKL 2003, lk I-12691, punkt 20; 17. veebruari 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-453/02 ja C-462/02: Linneweber ja Akritidis, EKL 2005, lk I-1131, punkt 24; 26. mai 2005. aasta otsus kohtuasjas C-498/03: Kingscrest Associates ja Montecello, EKL 2005, lk I-4427, punkt 54; 8. juuni 2006. aasta otsus kohtuasjas C-106/05: L.u.p., EKL 2006, lk I-5123, punkt 32; 12. jaanuari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-246/04: Turn- und Sportunion Waldburg, EKL 2006, lk I-589, punkt 33, 27. aprilli 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-443/04 ja C-444/04: Solleveld ja van den Hout-van Eijnsbergen, EKL 2006, lk I-3617, punkt 39, ning eespool viidatud kohtuotsus Claverhouse, punkt 46).
- 22 Seega tuleb kindlaks teha, kas investeerimisfond, milles on tööandja pensionskeemi varad ühendatud kogumiks ja millel on sellised tunnused nagu põhikohtuasjas kõnealustel fondidel, on identne fondidega, mis kujutavad endast eriotstarbelisi investeerimisfonde kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 6 ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punkti g mõttes või on viimastega piisavad võrreldavad, et olla nendega konkurents.
- 23 Fondid, mis on investeerimisfondid UCITS direktiivi mõttes, kujutavad endast eriotstarbelisi investeerimisfonde (vt selle kohta eelkõige 19. juuli 2012. aasta otsus kohtuasjas C-44/11: Deutsche Bank, punkt 32). Nagu nähtub nimetatud direktiivi artikli 1 lõikest 2 on avatud investeerimisfondid fondid nagu AUT-d ja OIEC-d (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Claverhouse, punkt 50), mille ainus eesmärk on vastavalt kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunktis 6 ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punktis g ette nähtud maksuvabastusega taotletavale eesmärgile avalikkuselt kaasatud kapitali ühine investeerimine.
- 24 Lisaks tuleb eriotstarbeliste investeerimisfondidena käsitada ka fonde, mis ei ole küll avatud investeerimisfondid UCITS direktiivi tähenduses, kuid millel on viimastega identsed tunnused ja mis seega teevad samu tehinguid, või vähemalt on neil võrreldavad tunnused, et olla omavahel konkureerivad (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused Abbey National, punktid 53–56, ning Claverhouse, punktid 48–51).

- 25 Seega ei saa investeerimisfondi, milles on tööandja pensioniskeemi varad kogumiks ühendatud nii nagu põhikohtuasjas, käsitada avatud investeerimisfondina UCITS direktiivi mõttes. Selline fond ei ole avalikkusele avatud, vaid kujutab endast, nagu nähtub ka eelotsusetaotlusest, töökohaga seotud soodustust, mida tööandjad pakuvad vaid oma töötajatele. Selline fond ei ole seega identne fondidega, mis moodustavad eriotstarbelise investeerimisfondi kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 6 ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punkti g mõttes.
- 26 Samuti ei ole selline investeerimisfond UCITS direktiivis määratletud avatud investeerimisfondidega piisavalt võrreldav, et olla viimastega konkureeriv. Neid eristavad mitu tunnust, mistõttu ei saa neid pidada samadele vajadustele vastavaks.
- 27 Sellise tööandja pensioniskeemi osalised, mis on kõne all põhikohtuasjas, ei kanna nende investeerimisfondide haldamisega seotud riske, kuhu on nende vara kogumiks ühendatud, erinevalt erainvestoritest, kes hoiavad oma vara avatud investeerimisfondis (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Claverhouse, punkt 50). Sellal kui pension, mida töötaja võib saada sellisest tööandja pensionifondist, nagu on kõne all põhikohtuasjas, ei sõltu kuidagi skeemiga hõlmatud vara väärtusest ja skeemi haldaja tehtud investeeringute tulemuslikkusest, vaid on eelnevalt kindlaks määratud tööstaaži ja palga suuruse põhjal, sõltub tulu, mida võivad eeldada isikud, kes ostavad avatud investeerimisfondi osakuid, fondivalitsejate tehtud investeeringute tulemuslikkusest perioodil, mil nad osakuid omasid.
- 28 Lisaks erineb põhikohtuasjas kõnealune tööandja pensioniskeem avatud investeerimisfondist ka tööandja seisukohast. Viimane ei ole võrreldavas olukorras avatud investeerimisfondi investeerijaga seetõttu, et isegi kui ta peab samuti kandma skeemi haldajate tehtud investeeringute finantstagajärgi, kujutavad sissemaksed, mille ta teeb pensioniskeemi, tema jaoks vahendit täitmaks seadusest tulenevaid kohustusi oma töötajate ees.
- 29 Võttes arvesse eelnevaid kaalutlusi, tuleb esitatud küsimustele vastata, et kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti d alapunkti 6 ja direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punkti g tuleb tõlgendada nii, et investeerimisfond, mis ühendab kogumiks tööandja pensioniskeemide vara, ei kuulu nende sätete mõttes mõiste „eriotstarbeline investeerimisfond” alla, mille haldamise võib – pidades silmas nende direktiivide eesmärke ja neutraalse maksustamise põhimõtet – käibemaksust vabastada, kui skeemiga liitunud isikud ei kanna nende fondide haldamisega seotud riske ja kui sissemaksed, mida tööandja pensioniskeemi teeb, kujutavad endast tema jaoks vahendit täitmaks seadusest tulenevaid kohustusi oma töötajate ees.

Kohtukulud

- 30 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas artikli 13 B osa punkti d alapunkti 6 ja nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi artikli 135 lõike 1 punkti g tuleb tõlgendada nii, et investeerimisfond, mis ühendab kogumiks tööandja pensioniskeemide vara, ei kuulu nende sätete mõttes mõiste „eriotstarbeline investeerimisfond” alla, mille haldamise võib – pidades silmas nende direktiivide eesmärke ja neutraalse maksustamise põhimõtet – käibemaksust

vabastada, kui skeemiga liitunud isikud ei kanna nende fondide haldamisega seotud riske ja kui sissemaksed, mida tööandja pensioniskeemi teeb, kujutavad endast tema jaoks vahendit täitmaks seadusest tulenevaid kohustusi oma töötajate ees.

Allkirjad